
Observatori d'Empresa i Ocupació

observatoriempresaiocupacio.gencat.cat

Data d'actualització: 25/11/2015

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Ocupació

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació
Gabinet Tècnic

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
observatoriempresaiocupacio.gencat.cat
Barcelona, novembre de 2015

ISSN: 2014-2285

Dipòsit legal: B.25823-2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca

Índex

1. Cartera de comandes	2
2. Preus i marges d'exportació	3
3. Cartera de comandes per sectors d'activitat	5
4. Cartera de comandes per trams d'exportació	6
5. Evolució per mercats de destinació	8
6. Annex metodològic	10

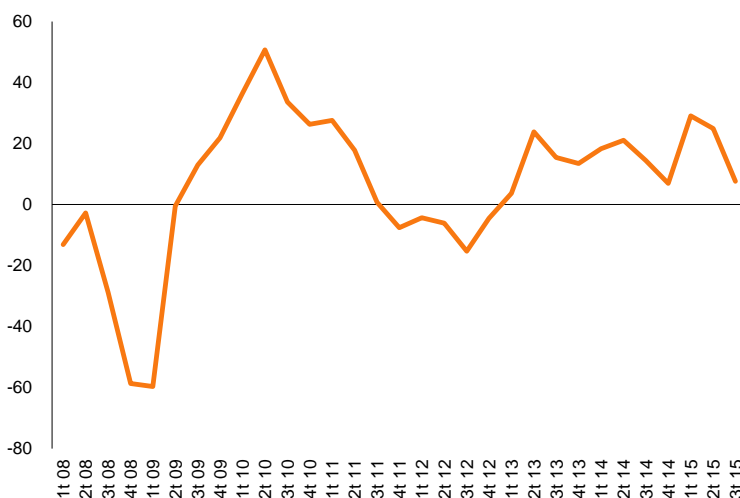
1. Cartera de comandes

En el tercer trimestre de 2015, el saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportació (diferència entre els percentatges d'opinions sobre l'evolució a l'alça i a la baixa) disminueix intertrimestralment 17,3 punts fins a situar-se en els 7,7 punts.

Gràfic 1

Catalunya – Indicador de cartera de comandes (saldo entre els percentatges a l'alça i a la baixa, en punts)

1r trim. 2008 – 3r trim. 2015

Disminueix intertrimestralment l'indicador de la cartera de comandes d'exportació.

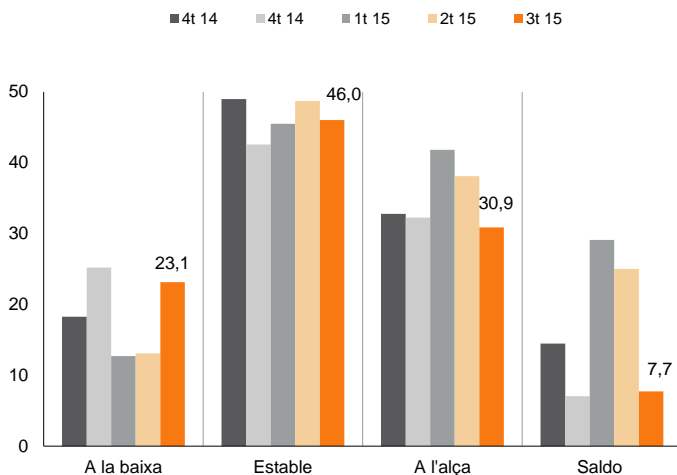
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

La caiguda s'ha produït per un augment del percentatge d'empresaris que opina que la cartera de comandes d'exportadors ha evolucionat a la baixa alhora que ha disminuït la proporció d'empresaris que considera que aquest indicador ha evolucionat a l'alça.

Gràfic 2

Catalunya – Cartera de comandes

1r trim. 2014 – 3r trim. 2015

La disminució s'ha produït per un augment dels empresaris que opinen que la cartera de comandes ha anat a la baixa i una caiguda dels que opinen que ha anat a l'alça.

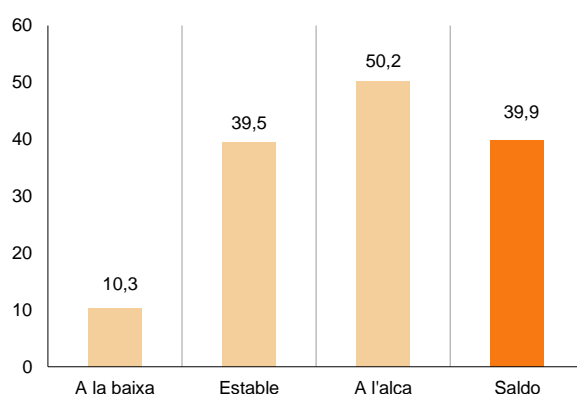
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Pel que fa a expectatives per als propers 12 mesos, la meitat dels empresaris catalans manifesta que la cartera de comandes d'exportació evolucionarà a l'alça (el 50,2%), un 39,5% opina que es mantindrà estable i un 10,3%, que anirà a la baixa. El saldo de les expectatives se situa en els 39,9 punts, força per sota del trimestre anterior (48,9 punts).

Gràfic 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos

3r trim. 2015

La meitat dels empresaris opina que la cartera de comandes anirà a l'alça en els propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

2. Preus i marges d'exportació

Gairebé tres quartes parts dels empresaris considera que els preus d'exportació s'han mantingut estables (el 74%), el saldo resultant però, ha estat negatiu (-4 punts) atès que la proporció dels que manifesten que ha evolucionat a la baixa (15%) supera la dels que afirmen que ha anat a l'alça (11%).

El mateix patró s'observa en el cas dels preus internacionals del sector, on el 74,5% dels empresaris manifesta que s'han mantingut estables, el 8,3% que han anat a l'alça i el 17,2%, a la baixa, amb un saldo de respostes de -8,9 punts.

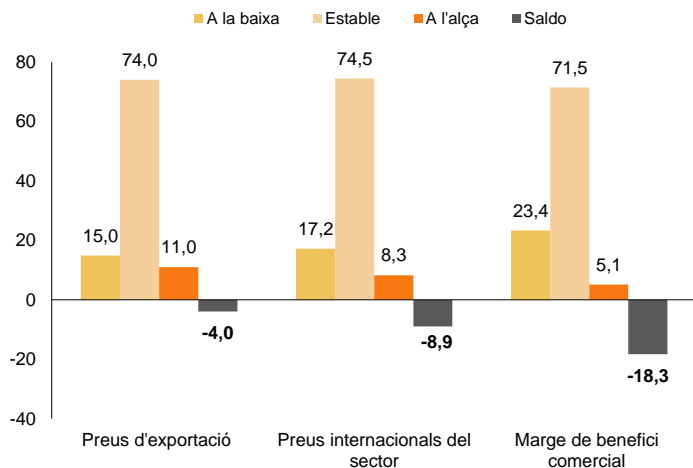
En el cas del marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa, el 71,5% dels empresaris exportadors opina que s'ha mantingut estable, un 23,4% que ha evolucionat a la baixa i només un 5,1% que ha anat a l'alça, de manera que el saldo de respostes és de -18,3 punts.

Així doncs, comparant amb els saldos de respostes del segon trimestre, s'ha produït una millora pel que fa a les opinions dels preus a l'exportació i del marge de benefici, per contra, les dels preus industrials del sector han anat a la baixa.

Gràfic 4

Catalunya – Preus i marges d'exportació

3r trim. 2015

Tres quartes parts dels empresaris opinen que els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici s'han mantingut estables.

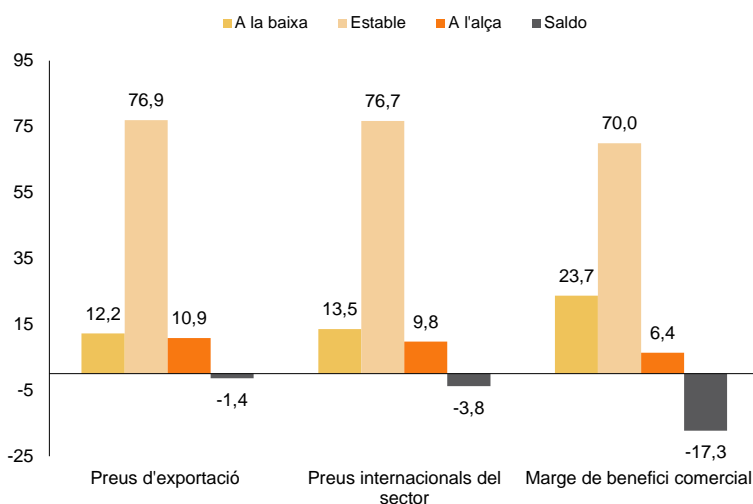
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

De cara als propers 12 mesos, els empresaris són pessimistes pel que fa a les expectatives dels preus d'exportació, als preus internacionals del sector i sobretot al marge de benefici.

Gràfic 5

Catalunya – Expectatives de preus i marges d'exportació per als propers 12 mesos

3r trim 2015

Les expectatives dels empresaris pels propers 12 mesos són negatives sobre els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i sobretot el marge de benefici.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

3. Cartera de comandes per sectors d'activitat

Per sectors d'activitat, les opinions del saldo de la cartera de comandes són, a grans trets, positives (hi ha més empresaris que manifesten que ha anat a l'alça dels que opinen que ha anat a la baixa). Els empresaris dels sectors de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica, els d'alimentació i begudes i els de les indústries químiques són els que presenten una opinió més positiva de l'estat de la cartera de comandes. En l'altre extrem, es troben sectors com el dels altres productes minerals no metàl·lics, els equips elèctrics i electrònics i els vehicles de motor i altres materials de transport amb opinions que la cartera de comandes ha anat a la baixa.

Taula 1

Catalunya – Cartera de comandes per sectors d'activitat

3r trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	19,3	35,8	44,9	25,6
Alimentació i begudes	16,1	44,7	39,2	23,1
Indústries químiques	15,4	47,4	37,2	21,8
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	19,5	42,6	37,9	18,4
Cautxú i matèries plàstiques	23,6	37,8	38,7	15,1
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	19,8	46,0	34,2	14,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	20,4	53,5	26,1	5,7
Altres indústries	38,5	18,9	42,7	4,2
Maquinària i equips mecànics	16,7	65,0	18,3	1,5
Vehicles de motor i altres materials de transport	38,0	41,8	20,2	-17,8
Equips elèctrics i electrònics	38,3	48,0	13,7	-24,5
Altres productes minerals no metàl·lics	40,5	50,6	8,9	-31,5
Cartera de comandes (actual)	23,1	46,0	30,9	7,7

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Les expectatives pels propers 12 mesos són favorables en tots els sectors. Els empresaris més optimistes són els de la maquinària i equips mecànics, tèxtil confecció, cuir i calçat i l'alimentació i begudes.

Taula 2

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per sectors d'activitat

3r trim. 2015

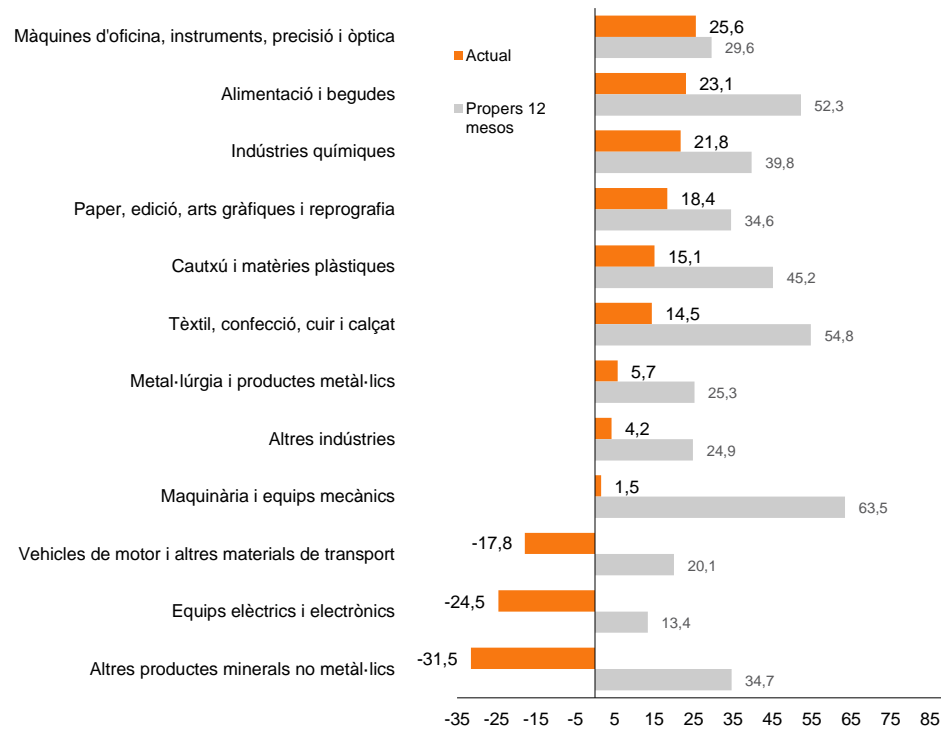
	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Maquinària i equips mecànics	4,2	28,1	67,7	63,5
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	4,3	36,5	59,2	54,8
Alimentació i begudes	4,9	37,9	57,2	52,3
Cautxú i matèries plàstiques	11,8	31,2	57,0	45,2
Indústries químiques	6,0	48,3	45,7	39,8
Altres productes minerals no metàl·lics	6,9	51,5	41,6	34,7
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	10,8	43,9	45,3	34,6
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	15,3	39,7	44,9	29,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	11,8	51,1	37,1	25,3
Altres indústries	17,6	40,0	42,5	24,9
Vehicles de motor i altres materials de transport	19,7	40,6	39,7	20,1
Equips elèctrics i electrònics	28,7	29,2	42,1	13,4
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	10,3	39,5	50,2	39,9

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Gràfic 6

Catalunya – Indicador de cartera de comandes per sectors d'activitat (actual i propers 12 mesos)

3r trim. 2015

Els sectors amb millors expectatives de cara als propers 12 mesos són la maquinària i equips mecànics i el tèxtil confecció cuir i calçat.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

4. Cartera de comandes per trams d'exportació

El valor de l'indicador varia també en funció de l'import de la facturació de les empreses en exportacions.

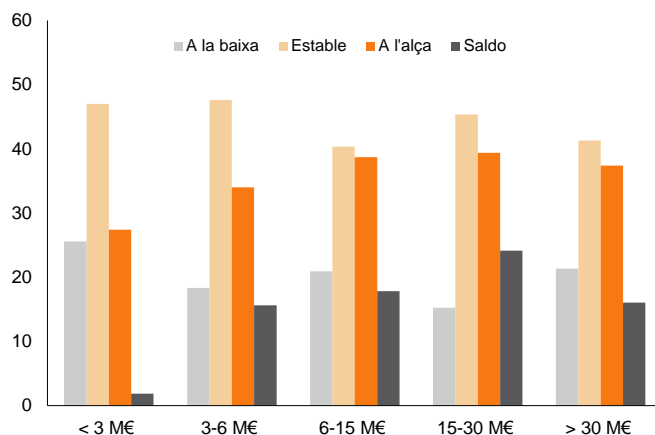
En el tercer trimestre de 2015, les empreses que van facturar entre 15 i 30 milions d'euros són les que presenten un saldo més favorable de la cartera de comandes, seguides de les empreses que han facturat entre 6 i 15 milions.

Les empreses amb un import de vendes a l'estranger inferior als 3 milions d'euros són les que manifesten un saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportacions més baix.

Gràfic 7

Catalunya – Cartera de comandes per trams d'exportació

3r trim. 2015

Les empreses que facturen entre 15 i 30 milions d'euros són les que presenten un saldo de la cartera de comandes més favorable.

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	25,6	47,0	27,4	1,8
De 3 a 6 milions d'euros	18,4	47,6	34,0	15,6
De 6 a 15 milions d'euros	20,9	40,4	38,7	17,8
De 15 a 30 milions d'euros	15,2	45,4	39,4	24,1
Més de 30 milions d'euros	21,3	41,3	37,4	16,0
Cartera de comandes (actual)	23,1	46,0	30,9	7,7

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Pel que fa a les expectatives de cara als propers 12 mesos, totes les empreses són optimistes en relació amb la cartera de comandes; les que facturen entre 3 i 6 milions d'euros en exportacions són les que presenten un saldo més elevat (el 52,5% dels empresaris opinen que la cartera de comandes d'exportacions evolucionarà a l'alça i un 5,7%, a la baixa).

Taula 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per trams d'exportació

3r trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	11,7	38,7	49,5	37,8
De 3 a 6 milions d'euros	5,7	41,8	52,5	46,8
De 6 a 15 milions d'euros	9,1	40,5	50,4	41,3
De 15 a 30 milions d'euros	10,7	33,2	56,1	45,4
Més de 30 milions d'euros	7,7	46,7	45,6	37,8
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	10,3	39,5	50,2	39,9

Quant a les expectatives dels propers 12 mesos, les més optimistes són les empreses de 3 a 6 milions d'euros.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

5. Evolució per mercats de destinació

En funció del mercat habitual d'exportació de les empreses catalanes, gairebé totes tenen previsions d'exportar a curt termini, tret d'aquelles que tenen com a mercat habitual Rússia i Comunitat d'Estats Independents i Japó, Corea del Sud i Taiwan.

Les empreses que preveuen augmentar més les seves exportacions el tercer trimestre són les que tenen com a mercats habituals la Unió Europea (15), Estats Units i Canadà i l'Orient Mitjà.

Taula 4

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

3r trim. 2015

	% Empreses				Saldo
	que hi exporten	A la baixa	Estable	A l'alça	
Unió Europea (15) ⁽¹⁾	97,2	7,0	50,8	42,2	35,3
Estats Units i Canadà	38,6	13,0	46,7	40,3	27,4
Orient Mitjà	34,2	7,1	59,3	33,6	26,4
Amèrica Llatina	57,6	12,0	52,0	36,0	24,0
ASEAN ⁽²⁾	17,6	7,3	66,0	26,7	19,4
Resta Unió Europea ⁽³⁾	59,9	8,0	65,3	26,7	18,7
Àfrica del Nord	39,4	13,3	55,0	31,6	18,3
Resta d'Europa ⁽⁴⁾	43,2	9,4	64,0	26,6	17,2
Xina i Índia	27,5	15,2	54,7	30,1	14,8
Àfrica Subsahariana	14,0	13,3	60,8	25,9	12,6
EFTA ⁽⁵⁾	28,4	12,6	63,4	24,1	11,5
Oceania	19,7	21,3	54,5	24,3	3,0
Japó, Corea Sud i Taiwan	22,5	20,7	60,0	19,3	-1,5
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	28,9	31,6	47,2	21,2	-10,5

Els mercats on es preveu augmentar més les exportacions són la Unió Europea (15), Estats Units i Canadà i l'Orient Mitjà.

(1) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

(2) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(3) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

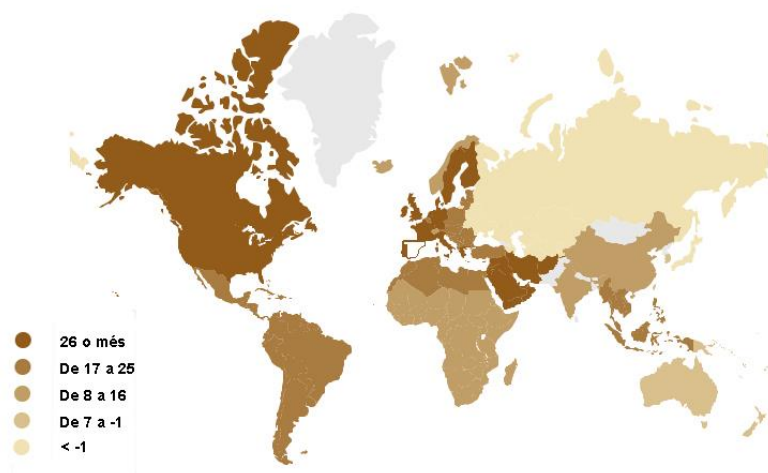
(4) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(5) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

Mapa 1

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

3r trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Per concloure, l'anàlisi de les perspectives d'obertura de nous mercats en els propers 12 mesos mostra com les primeres posicions les ocupen els mercats de Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI), la Resta d'Europa i l'Orient Mitjà.

Els països amb perspectives d'obertura de nous mercats més baixes són la Unió Europea (15) i l'ASEAN.

Taula 5

Catalunya – Perspectives d'obertura a nous mercats en els propers 12 mesos

3r trim. 2015

Perspectives d'iniciar negoci	
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	10,2
Resta d'Europa ⁽¹⁾	9,7
Orient Mitjà	7,5
Amèrica Llatina	7,0
Àfrica Subsahariana	6,7
Resta Unió Europea ⁽²⁾	6,5
Estats Units i Canadà	6,5
Àfrica del Nord	6,1
EFTA ⁽³⁾	5,5
Xina i Índia	5,5
Japó, Corea Sud i Taiwan	3,7
Oceania	2,4
ASEAN ⁽⁴⁾	1,8
Unió Europea (15) ⁽⁵⁾	0,4

Rússia i comunitat d'Estats Independents (CEI) és el principal nou mercat on més empreses tenen perspectives d'exportar.

(1) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(2) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(3) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(4) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(5) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

6. Annex metodològic

L'Enquesta de clima exportador a Catalunya és una operació estadística trimestral, que recull les opinions de 600 empreses industrials exportadores catalanes sobre les expectatives i l'evolució de diferents variables relacionades amb la conjuntura exportadora, com ara la cartera de comandes, els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa.

Per a cadascuna d'aquestes variables es demana l'opinió dels empresaris sobre la seva situació actual i sobre les seves expectatives per als propers 12 mesos. Les preguntes es formulen de manera que permetin un triple nivell de resposta:

- positiva (a l'alça)
- negativa (a la baixa)
- estable

La simplicitat del qüestionari possibilita una resposta àgil i ràpida per part dels responsables empresarials.

Per a tots els indicadors, s'ofereix el saldo de resposta, és a dir, la diferència entre els percentatges de respostes positives (evolució a l'alça) i negatives (evolució a la baixa).

Els resultats es presenten per al conjunt de les empreses industrials exportadores catalanes i, a més, en el cas de la cartera de comandes, desagregats per sectors d'activitat econòmica, trams de facturació en exportació i zones geogràfiques.

També es pregunta l'opinió dels empresaris sobre les seves perspectives d'exportar a nous mercats en els propers 12 mesos.

La desagregació sectorial utilitzada a l'enquesta dona resultats per als 12 grups d'activitat econòmica següents:

- Alimentació i begudes (divisions econòmiques)
- Tèxtil, confecció, cuir i calçat
- Paper, edició, arts gràfiques i reprografia
- Indústries químiques
- Cautxú i matèries plàstiques
- Altres productes minerals no metàl·lics
- Metal·lúrgia i productes metàl·lics
- Maquinària i equips mecànics
- Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles de motor i altres materials de transport
- Altres indústries

Els trams d'exportació per als quals s'ofereix informació són:

- Menys de 3 milions d'euros d'exportació
- De 3 a 6 milions d'euros d'exportació
- De 6 a 15 milions d'euros d'exportació
- De 15 a 30 milions d'euros d'exportació
- Més de 30 milions d'euros d'exportació

Pel que fa a les zones geogràfiques considerades, es detallen a continuació:

- **Unió Europea (15):** Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).
- **Resta de la UE-28:** Croàcia, Polònia, Romania, Bulgària, República Txeca, Hongria, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- **Comunitat d'Estats Independents (CEI):** Rússia, Ucraïna, Bielorrússia, Kazakhstan, Armènia, Azerbaidjan, Kirguizistan, Moldàvia, Tadjikistan i Uzbekistan.
- **EFTA:** Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein.
- **Resta d'Europa:** Turquia, Albània, Andorra, Bòsnia-Herzegovina, Vaticà, Macedònia, Mònaco, Montenegro, San Marino, Servia.
- **Estats Units i Canadà.**
- **Amèrica Llatina:** tots els països d'Amèrica Central i del Sud: Guatemala, Cuba, Hondures, Argentina, Brasil, etc.
- **Àfrica del Nord:** Marroc, Tunísia, Algèria, Líbia i Egipte.
- **Àfrica Subsahariana:**
 - o Àfrica Central: República Democràtica del Congo, República del Congo, República Centreafricana, Ruanda, Burundi.
 - o Àfrica Oriental: Kenya, Tanzània, Uganda, Djibouti, Eritrea, Etiòpia, Somàlia, Sudan.
 - o Àfrica Austral: Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica, Swazilàndia, Zàmbia, Zimbabwe.
 - o Àfrica Occidental: Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa d'Ivori, Guinea Equatorial, Gabon, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, Senegal, Sierra Leona, Togo.
 - o Nacions Insulars africanes: Cap Verd, Comores, Madagascar, Maurici, Sant Tomé i Príncep, Seychelles.
 - o Territoris i possessions: Mayotte i Reunió (França).
- **Orient Mitjà:** Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units, Líban, Síria, Iraq, Iran, Israel, Jordània, Kuwait, Bahrain, Qatar, Afganistan, Gasa, Cisjordània, Oman i Iemen.
- **Japó, Corea del Sud i Taiwan.**
- **Xina i Índia.**
- **ASEAN:** Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.
- **Oceania:** Austràlia, Nova Zelanda.